

Fjármálastöðugleiki 2011/2

Staðan hefur batnað ...
... en horfurnar eru óvenju óvissar

Kynning 14. desember 2011

Már Guðmundsson, seðlabankastjóri

Harpa Jónsdóttir, aðstoðarframkvæmdastjóri

Formáli seðlabankastjóra:

Fjármálakerfið stendur traustari fótum en ástandið er viðkvæmt

Rammi: Horfur og helstu áhættuþættir

I Þjóðhagslegt umhverfi og markaðir: *Skuldsetning einkageirans að minnka*

- Alþjóðlegt efnahagslíf
- Íslenskur þjóðarbúskapur
- Innlendir fjármálamarkaðir
- Heimili
- Fyrirtæki

II Lánastofnanir: *Margvíslegir óvissuþættir*

- Útlán helstu lánastofnana
- Fjármögnun
- Rekstur og eigið fé

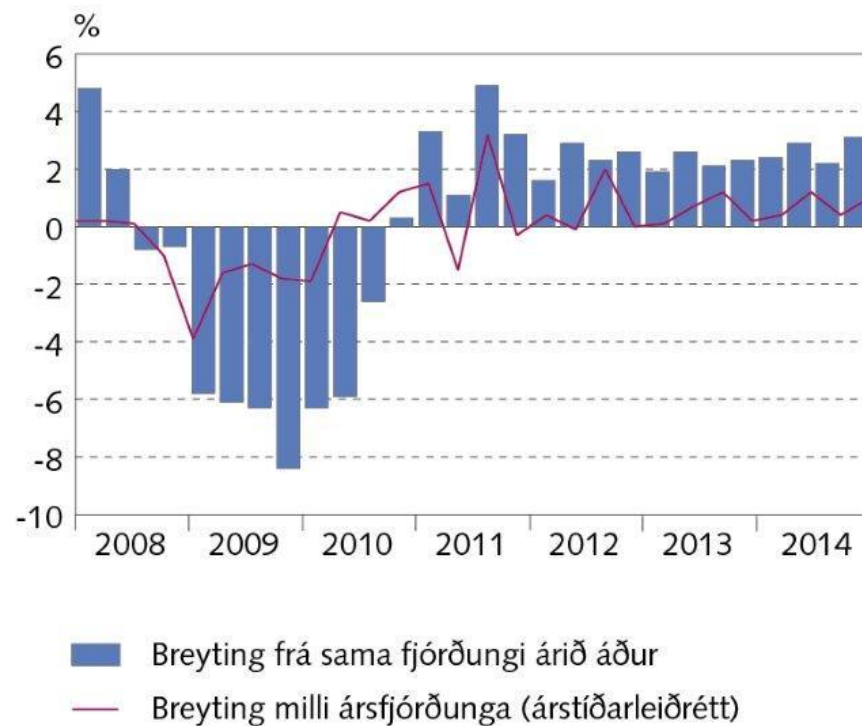
Þjóðhagsleg skilyrði og markaðir

- Óvissa í heimsbúskapnum
- Efnahagsbatinn er hafinn
- Hagvöxtur mælist 3,7%
- Einkaneysla hefur aukist
- Fjárfesting er að byrja að taka við sér
- Fjármálaleg skilyrði heimila og fyrirtækja eru að batna
- Markaðir enn veikir
 - Þó er jákvæð þróun

Verg landsframleiðsla

1. ársfj. 2008 - 4. ársfj. 2014¹

1. Grunnspá Seðlabankans 4. ársfj. 2011 - 4. ársfj. 2014.

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Heimili: Vanskilaskrá

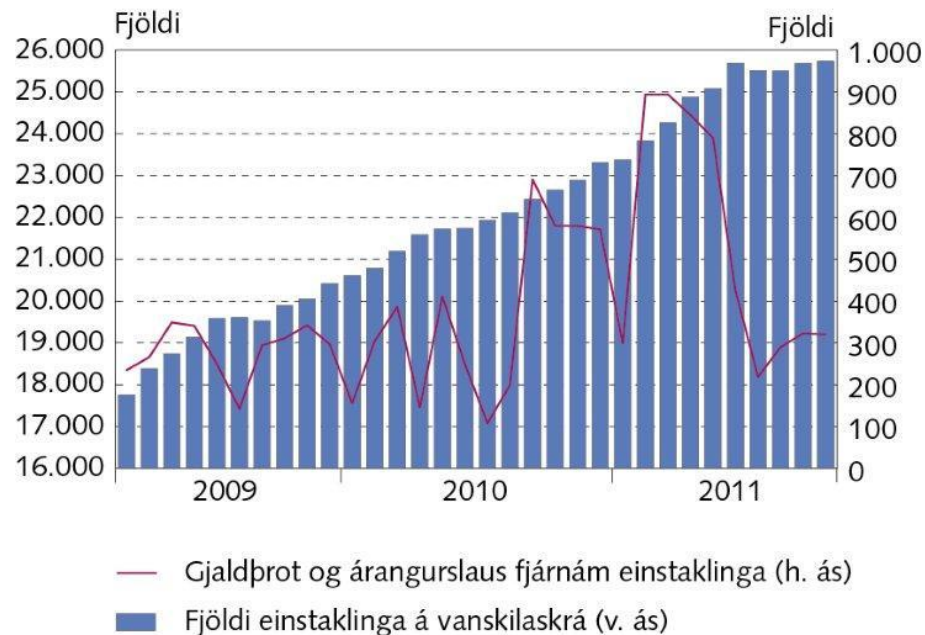
- Fjöldi einstaklinga á vanskilaskrá hættur að aukast...
- ...gjaldprot og árangurslaus fjárnám jukust á fyrri hluta árs en viðsnúningur á seinni hluta ársins

Gjaldprot og árangurslaus fjárnám

	2010	2011	% br.
Jan-okt	3.231	5.290	64%
• Jan-jún	1.652	4.146	151%
• Júl-okt	1.579	1.152	-27%

Einstaklingar í alvarlegum vanskilum og gjaldprot og árangurslaus fjárnám

Mars 2009 - október 2011

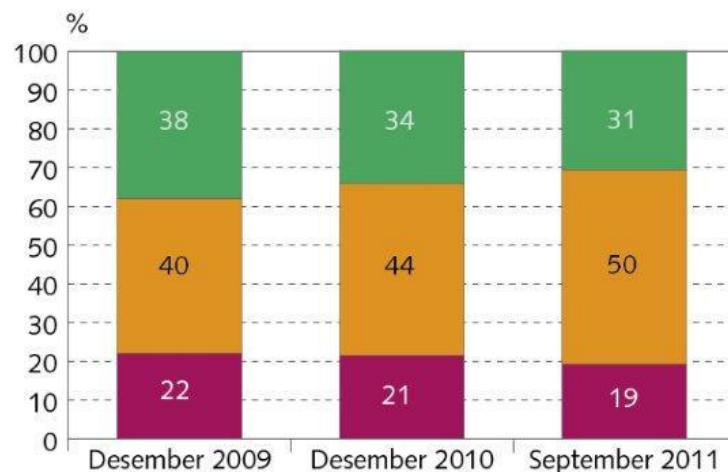
Heimild: CreditInfo.

Heimili: Endurskipulagning

- Um 17.500 umsóknir hafa borist vegna 110% leiðarinnar...
 - Til fjármálafyrirtækja, Íbúðalánasjóðs og lífeyrissjóða
- ... um 27% umsókna vegna 110% leiðar eru enn í vinnslu
- Um 3.778 umsóknir hafa borist til UMS og einungis 521 er lokið

Staða útlána þriggja stærstu viðskiptabankanna og Íbúðalánasjóðs til heimila, bókfært virði¹

- Í skilum án endurskipulagningar
- Í skilum eftir endurskipulagningu
- Í vanskilum, útlán til aðila með a.m.k. eitt lán í vanskilum umfram 90 daga²

1. Móðurfélög. 2. Útlán í vanskilum (e. non-performing loans) eru skilgreind sem lán í 90 daga vanskilum eða greiðsla talin ólíkleg. Ef eitt lán viðskiptavinar er komið í 90 daga vanskil eru öll lán viðkomandi viðskiptavinar talin í vanskilum (e. cross default method).

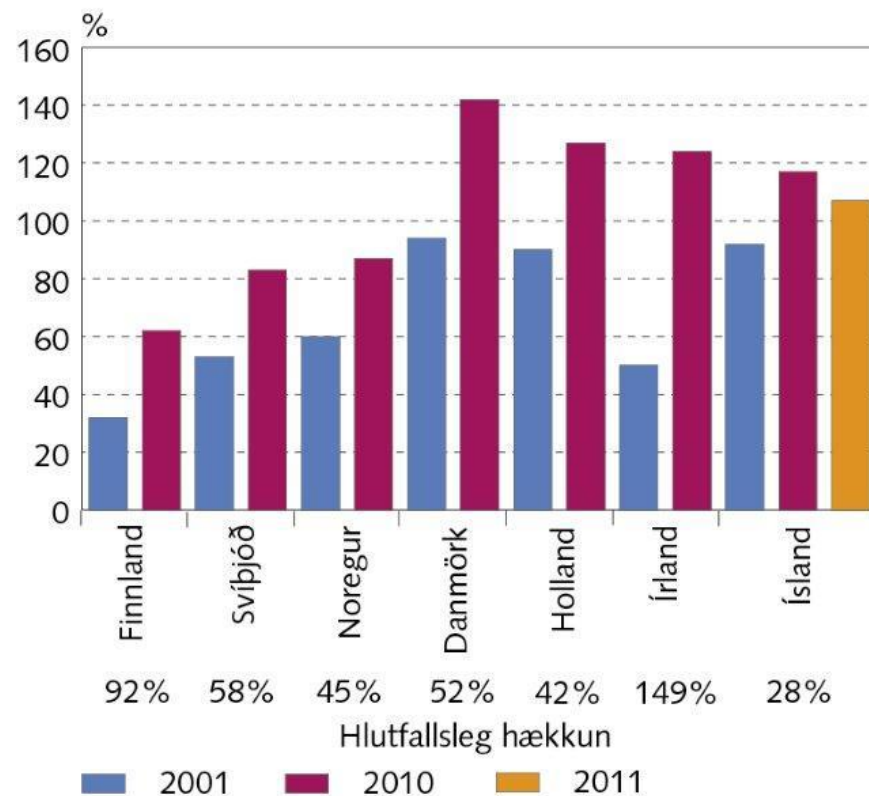
Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Heimili: Skuldir lækka og staðan batnar

- Skuldir sem hlutfall af ráðstöfunartekjum lækka
- Skuldir sem hlutfall af eigin fé lækka
- Skuldir íslenskra heimila hækkuðu minna í uppsveiflunni en í nágrannalöndum
 - Í þessum samanburðarlöndum þá er hæsta hlutfall þeirra sem búa í eigin húsnæði á Íslandi
- Eftirspurn er að aukast
- Kaupmáttur er að aukast
- Atvinna er að aukast
- Húsnæðisverð að hækka
- Endurskipulagningu skulda miðar áfram

Skuldir heimila sem hlutfall af VLF

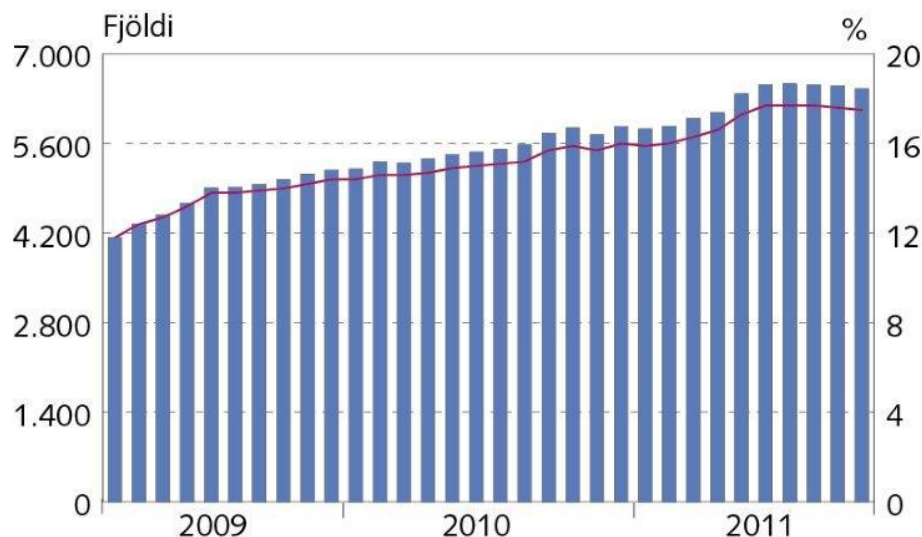
Heimildir: AGS, Seðlabanki Danmerkur, Seðlabanki Íslands.

Fyrirtæki á vanskilaskrá, fjárnám og gjaldprot

Fyrirtæki í vanskilum

Mars 2009 - október 2011

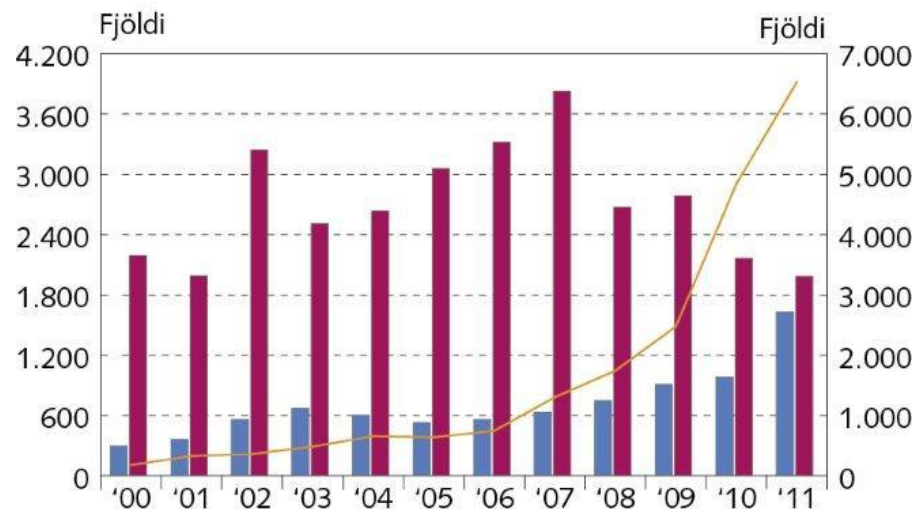

- Fjöldi fyrirtækja á vanskilaskrá
- Hlutfall fyrirtækja á vanskilaskrá

Heimild: CreditInfo.

Gjaldprot, nýskráningar og árangurslaus fjárnám hjá fyrirtækjum

Samtölur yfir heilt ár¹

- Gjaldprot (v. ás)
- Nýskráning fyrirtækja (v. ás)
- Árangurslaus fjárnám (h. ás)

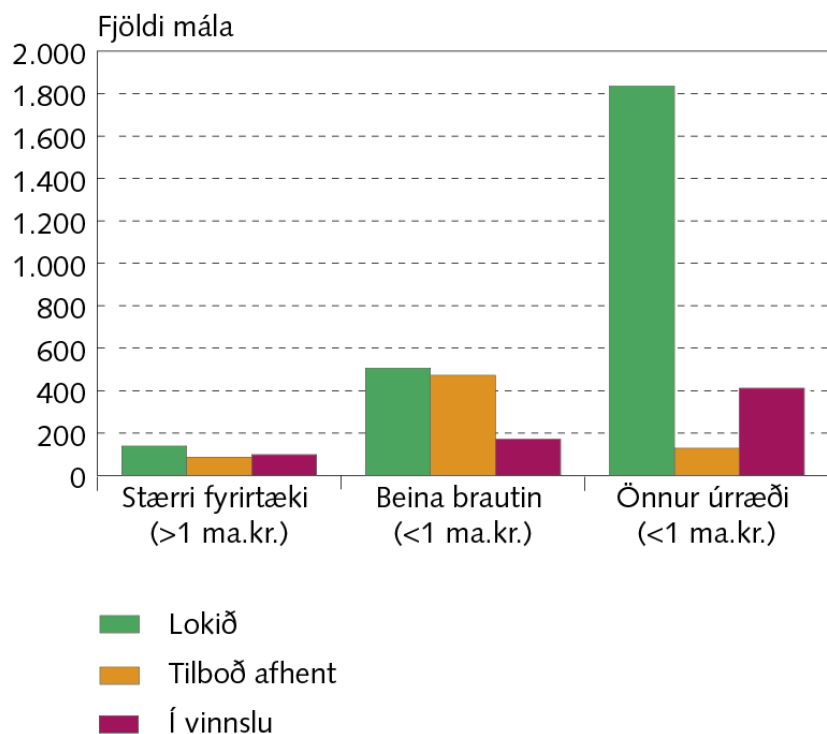
1. Samtala ársins 2011 er áætluð út frá fyrstu tíu mánuðum ársins.
Heimildir: Hagstofa Íslands, Þjóðskrá Íslands.

Fyrirtæki: Endurskipulagning

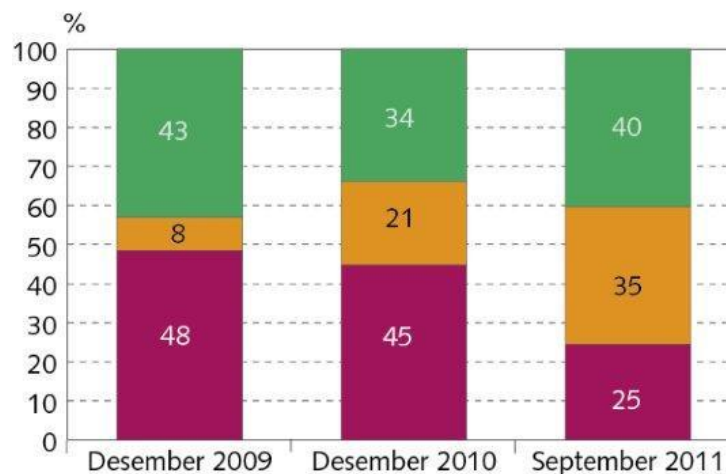
Staða endurskipulagningar fyrirtækja¹

Lok október 2011

1. Byggt á upplýsingum um stöðuna frá öllum viðskiptabönkunum.
 Heimild: Samtök fjármálafyrirtækja.

Staða útlána þriggja stærstu viðskiptabankanna til fyrirtækja, bókfært virði¹

- Í skilum án endurskipulagningar
- Í skilum eftir endurskipulagningu
- Í vanskilum, útlán til aðila með a.m.k. eitt lán í vanskilum umfram 90 daga²

1. Móðurfélög. 2. Útlán í vanskilum (e. non-performing loans) eru skilgreind sem lán í 90 daga vanskilum eða greiðsla talin ólíkleg. Ef eitt lán viðskiptavinar er komið í 90 daga vanskil eru öll lán viðkomandi viðskiptavinar talin í vanskilum (e. cross default method).

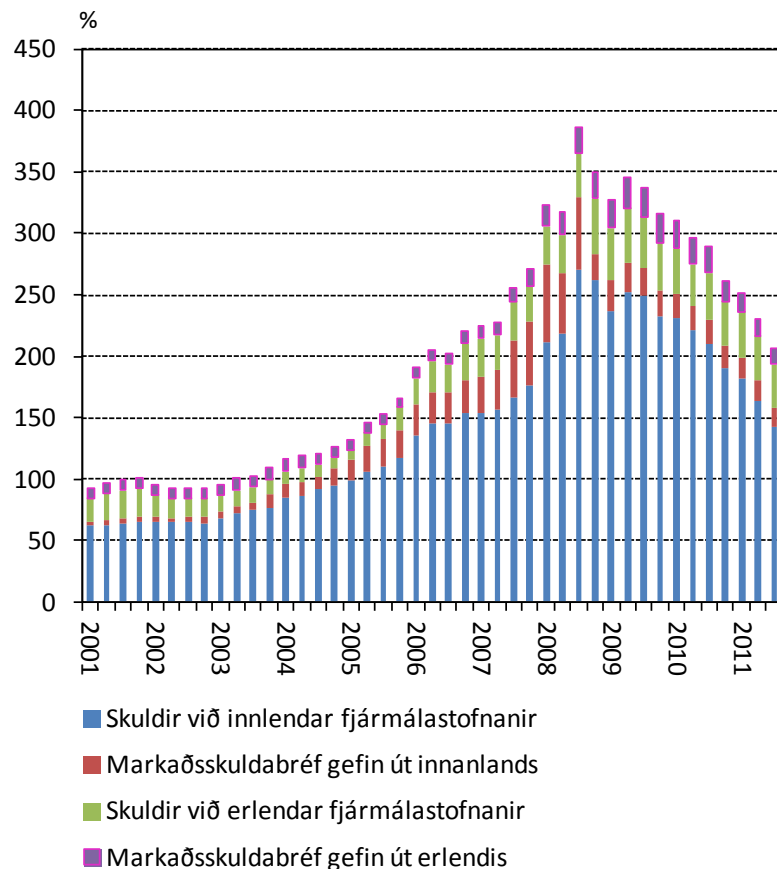
Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Fyrirtæki: Skuldir og rekstur

- Skuldir fyrirtækja eru að lækka
 - Endurskipulagning
 - Gjaldþrot
- Lítið virðist vera um ný útlán
- Fjárfesting er í lágmarki en samt að aukast
- Framleiðsluslaki
- Velta og hagnaður margra fyrirtækja sýnir góða stöðu
 - Staða fyrirtækja er breytileg

Skuldir fyrirtækja sem hlutfall af VLF

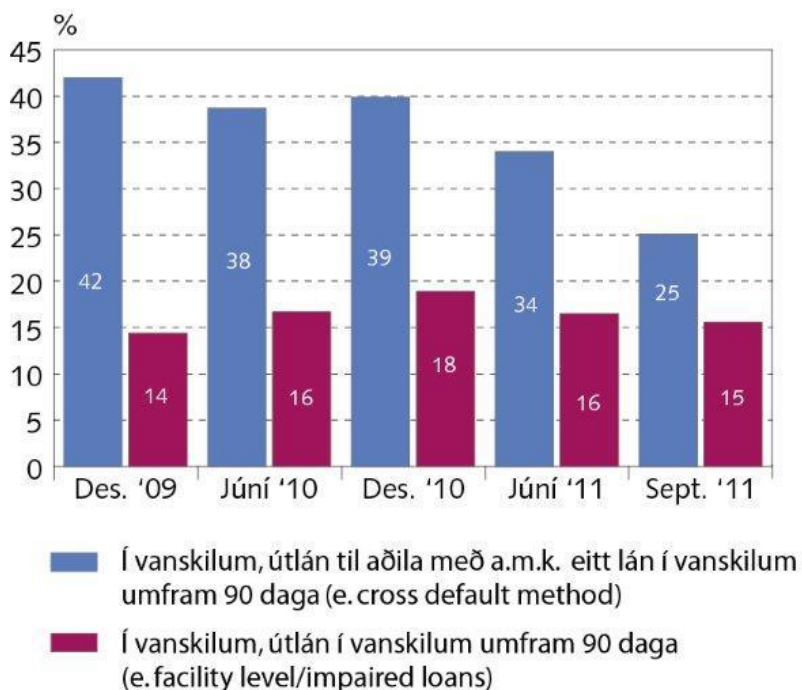

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Lánastofnanir: Vanskil

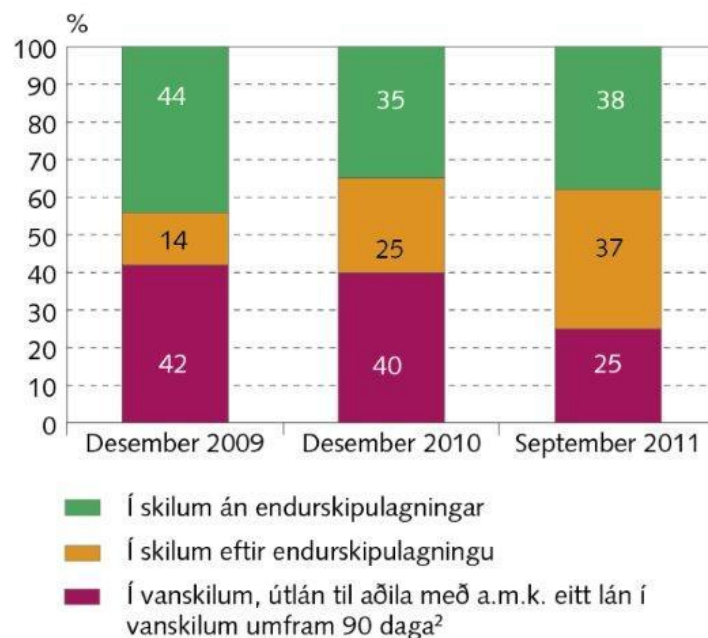
Vanskilahlutföll þriggja stærstu viðskiptabankanna¹

1. Móðurfélög, bókfært virði.

Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Staða útlána þriggja stærstu viðskiptabankanna, bókfært virði¹

1. Móðurfélög. 2. Útlán í vanskilum (e. non-performing loans) eru skilgreind sem lán í 90 daga vanskilum eða greiðsla er talin ólíkleg. Ef eitt lán viðskiptavinar er komið í 90 daga vanskil eru öll lán viðkomandi viðskiptavinar talin í vanskilum (e. cross default method).

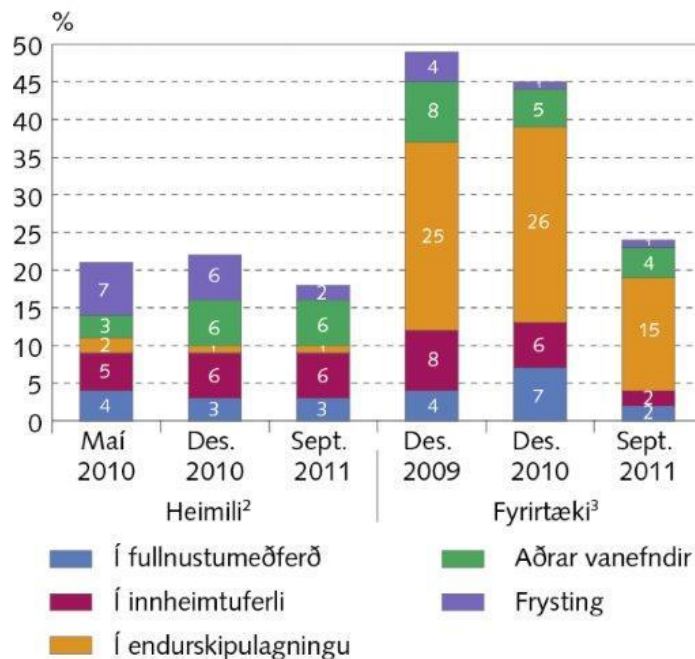
Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Lánastofnanir: Endurskipulagning lána

- **Heimili:**
 - 9% í innheimtuferli eða í fullnustumeðferð
 - 6% er óvissa um
- **Fyrirtæki**
 - 4% í innheimtuferli eða fullnustumeðferð, hefur lækkað verulega frá áramótum. Má sjá í auknum fjölda gjaldþrota.
 - Af þeim 15% sem eru í endurskipulagningu eru 7% í skjalavinnslu.

Staða útlána í vanskilum¹

1. Móðurfélög, bókfært virði. Útlán í vanskilum (e. non-performing loans) eru skilgreind sem lán í 90 daga vanskilum eða greiðsla er talin ólíkleg. Ef eitt lán viðskiptavinar er komið í 90 daga vanskil eru öll lán viðkomandi viðskiptavinar talin í vanskilum (e. cross default method).
2. Útlán til heimila samanstanda af útlánum þriggja stærstu viðskiptabankanna og ÍLS. 3. Útlán til fyrirtækja samanstanda af útlánum þriggja stærstu viðskiptabankanna.

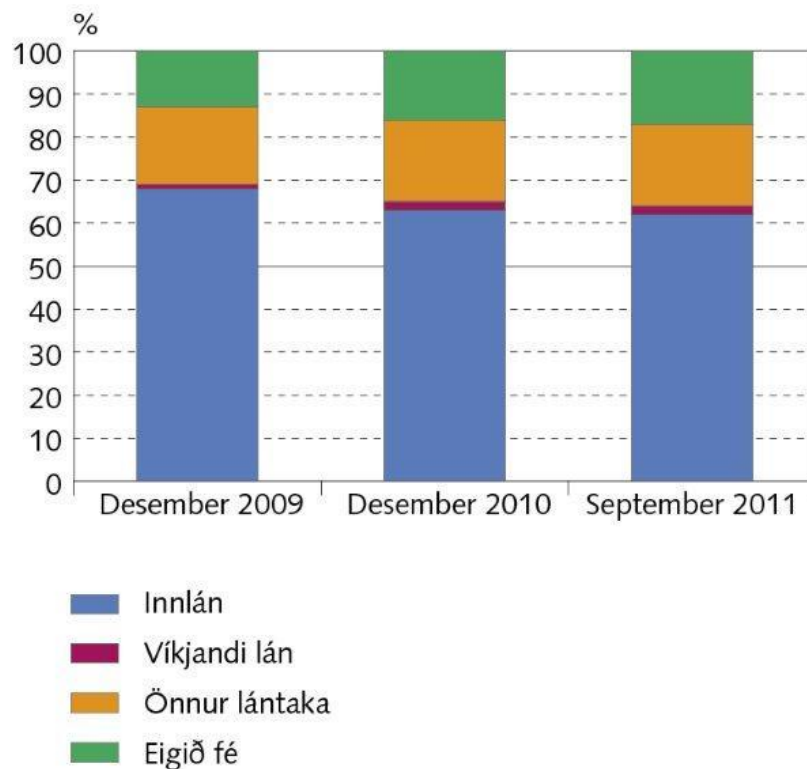
Heimild: Fjármálaeftirlitið.

Innlánsstofnanir: Fjármögnun

- Innlán sem hlutfall af útlánnum eru tæp 90%
- Rúmlega 80% innlána eru óbundin
- Erlendir aðilar eiga um 9% innstæðna
- Tryggjar lausafjáreignir nema rúmum 40% af heildarinnlánnum
- Lausafjárstaðan er sterk

Fjármögnun viðskiptabanka 2009-2011¹

1. Móðurfélög.

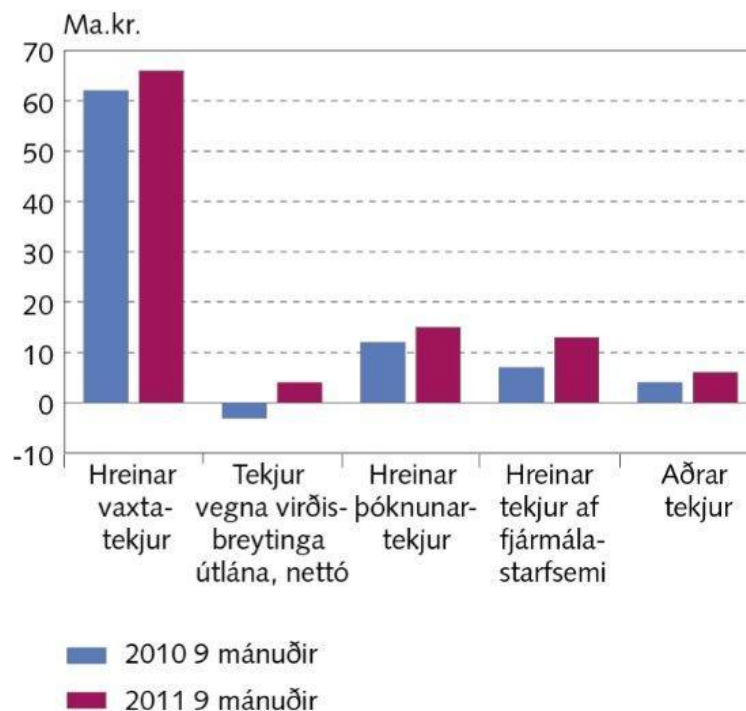
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Viðskiptabankar: Rekstur

- Reiknaður vaxtamunur var um 3,4% og arðsemi heildareigna tæp 3%
- Rekstur einkennist enn af margvíslegum matskenndum liðum
 - Virðisbreytingar útlána
- Gjaldeyrisójafnvægi minnkar en verðtryggingarójafnvægi eykst
 - Bankar þurfa að huga að slíku ójafnvægi, það hefur áhrif á rekstur

Rekstrartekjur stærstu viðskiptabankanna 2010 og 2011¹

1. Samstæður.

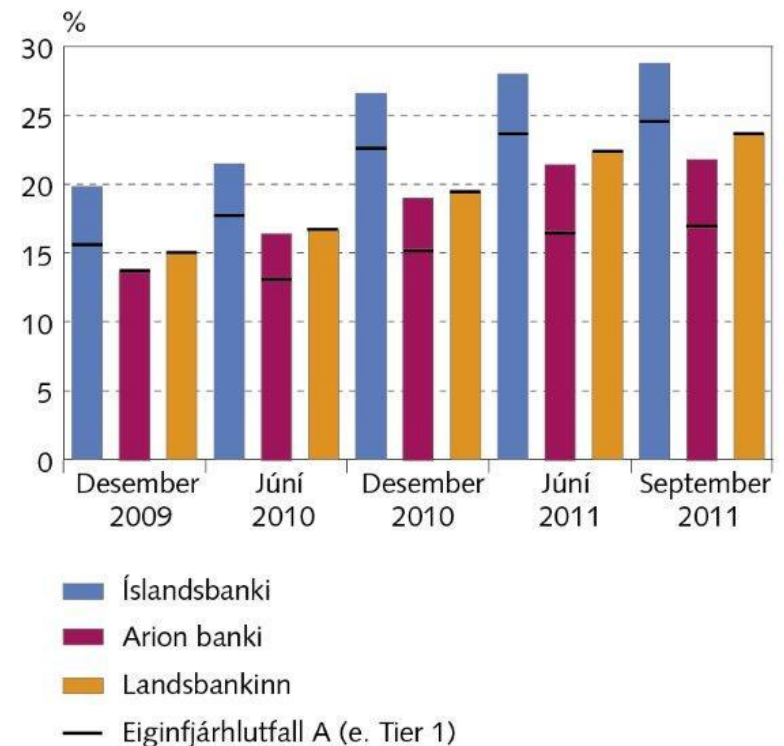
Heimildir: Árshlutareikningar.

Viðskiptabankar: Eigið fé

- **Eiginfjárstaðan er sterk**
 - Eiginfjárlutföll eru háð matskenndum liðum (virðisbreytingar útlána)
 - Hátt eiginfjárlutfall nauðsynlegt meðan óvissan er mikil
 - Bankarnir geta mætt áföllum
- **Skuldsetningarhlutfall er hóflegt**
 - Er undir 5 sinnum eigið fé, en var yfir 16 í júní 2008

Eiginfjárlutfall þriggja stærstu viðskiptabankanna

Heimildir: Ársreikningar og árs hlutareikningar.

- **Staðan hefur batnað...**
 - Efnahagsbatinn er hafinn
 - Eiginfjárhlutföll fjármálafyrirtækja eru há, skuldsetningarhlutföll hófleg og lausafjárstaða góð
 - Skuldsetning og vanskil fara lækkandi
- **... en horfurnar eru óvenju óvissar**
 - Óstöðugleiki í heimsbúskapnum
 - Afnáam gjaldeyrishaftanna, bankar starfa þá ekki lengur í vernduðu umhverfi
 - Skuldsetning einkageirans er enn mjög mikil þó hún hafi farið lækkandi
 - Ytri rekstrarumgjörð

Fjármálastöðugleiki 2011/2

Staðan hefur batnað ...
... en horfurnar eru óvenju óvissar

Kynning 14. desember 2011

Már Guðmundsson, seðlabankastjóri

Harpa Jónsdóttir, aðstoðarframkvæmdastjóri